

Arcibiskup sídli v Bratislave

Pápež Benedikt XVI. zriadil po prvýkrát metropolitnú diecézu v Bratislave. Arcibiskup sa chystá čo najlepšie spoznať svoje nové pôsobisko.

Po prvýkrát sa Bratislava stala sídlom arcibiskupa. Kardinál Jozef Tomko slávnostne uviedol bratislavského arcibiskupa, metropolitu Stanislava Zvolenského do úradu v sobotu na omši v Konkatedrále sv. Martina. Pápež Benedikt XVI. zriadil metropolitnú arcidiecézu v Bratislave 14. februára a zároveň vymenoval za jej arcibiskupa Zvolenského, dovtedajšieho pomocného biskupa Bratislavsko-trnavskej diecézy.

Spoznať mesto a ľudí

Nový bratislavský arcibiskup za prvú úlohu v úrade považuje získať si dobrých spolupracovníkov a čo najlepšie spoznať svoje pôsobisko. „Aby som mohol dobre robiť svoju prácu, chcel by som sa hlbšie oboznámiť s prostredím hlavného mesta, aby som mohol ľuďom lepšie rozumieť.“ Zvolenský na liturgickej slávnosti povedal, že sa chce vo svojej práci zamerať na službu duchovným povolaniam, podporu rodín a veriacich laikov či cirkevných škôl. Nový metropolita sa tiež bude usilovať, aby sa v náboženskej oblasti nikto pre svoju národnosť necítil znevýhodnený.

Na omši sa zúčastnili aj viedenský, budapeštiansky a olomoucký arcibiskup, predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra, charge d'affaires apoštolskej nunciatúry na Slovensku Gianfranco Gallone a osobnosti politického života. Primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský vo svojom príhovore povedal, že prítomnosť metropolitnej arcidiecézy hlavné mesto dotvára ako duchovné centrum.

Stará myšlienka

Cirkevný historik Jozef Hal'ka povedal, že o založení bratislavskej arcidiecézy sa uvažovalo už v minulosti. „Fungovala tu kapitula, ktorá mala veľmi veľký vplyv, a samotný prepošť na čele tejto kapituly mal kompetencie porovnateľné s kompetenciami biskupa. Na rozhraní 19. a 20. storočia už túto myšlienku vy-

slovili predstavitelia mesta.“

Historické udalosti však spôsobili, že až po roku 1990 vznikla Bratislavsko-trnavská arcidiecéza a až v roku 2008 Bratislavská metropolitná arcidiecéza.

Svätý Otec podriadil Bratislavskej arcidiecéze Trnavskú arcidiecézu a Nitriansku, Banskobystrickú a Žilinskú diecézu. Územie Nitrianskej, Banskobystrickej a Rožňavskej arcidiecézy sa prerozdeleno.

Bratislavský arcibiskup

Bratislavský arcibiskup, metropolita Stanislav Zvolenský sa narodil 17. novembra 1958 v Trnave.

Po vysvätení za kňaza v roku 1982 bol kaplánom v Galante a od roku 1985 v Hlohovci.

V roku 1990 bol farárom vo Vajnorochoch a študoval v Innsbrucku, o rok neskôr študoval v Ríme.

Za viceoficiála cirkevného súdu v Trnave bol vymenovaný v roku 1998, v tom istom roku sa stal asistentom na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave. O rok neskôr sa tu stal odborným asistentom a v roku 2001 prodekanom. V roku 2001 ho vymenovali za súdneho vikára v Trnave.

Zvolenský bol v roku 2004 v Trnave konsekrovaný za biskupa. (sita) SME, 10.3.2008

Na Veľkú noc ožije Vatikán

Príd'te si po pápežské požehnanie

Veľkonočné sviatky sa špeciálne na Slovensku spájajú so šibačkou a oblievaním, ale pre kresťanov na celom svete znamenajú najmä príbeh ukrižovania a zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Centrom celosvetových osláv Veľkej noci sa koncom marca stane Vatikán.

Počas veľkonočných dní celý Rím i cirkevný štát Vatikán žijú udalosťami. Korunou tamojších veľkonočných slávností bude oslava krížovej cesty.

Tradične ju celebruje samotný pápež a potrvá od Zeleného štvrtka do Veľkonočnej nedele. Na túto slávnosť sa musíte večer presunúť k rímskemu Koloseu, no ešte predtým sa v Bazilike svätého Petra konajú sväté omše, ktoré tiež celebruje pápež.

Vatikánske oslavy vyvrcholia vo Veľkonočnú nedeľu tradičným pápežským požehnaním Urbi et orbi.

V centre Ríma a v okolí Vatikánu sa tradične veľmi zle parkuje a počas Veľkej noci bude celá oblasť zaplnená pútnikmi. Budete tiež musieť dbať na pokyny polície, ktorá vo zvýšenom počte dozerá na bezpečnosť.

Rím, samozrejme, nežije len cirkevnými slávnosťami. Talianske hlavné mesto je plné hudobných, divadelných alebo filmových predstavení a neodmysliteľného športu.

(ho), Plus jeden deň, 8.3.2008

Grécko-katolíckeho eparchu Rusnáka uviedli do úradu

Prvého bratislavského grécko-katolíckeho eparchu, sídelného biskupa mons. Petra Rusnáka, uviedol dnes do úradu grécko-katolícky prešovský arcibiskup a metropolita mons. Ján Babjak. Slávnosť sa uskutočnila v rímskokatolíckom Kostole sv. Vincenta de Paule na Tomášikovej ulici za účasti predstaviteľov Katolíckej cirkvi východného a západného obradu a ďalších hostí zo Slovenska i zo zahraničia.

Rádio Slovensko, 18:00, 9.3.2008

Arcibiskup Zvolenský vymenoval za generálneho vikára doterajšieho dekana Bratislavy Jána Formánka

Arcibiskup, metropolita bratislavskej arcidiecézy Stanislav Zvolenský vymenoval za generálneho vikára doterajšieho dekana Bratislavy Jána Formánka. Dočasným hovorcom arcidiecézy je Jozef Hajko. Zároveň ho poverili osobitnou pastorizáciou katolíckych veriacich maďarskej národnosti v Bratislave.

Rádio Slovensko, 12:00, 10.3.2008

Pohyblivý jarný sviatok

Prečo je Veľká noc každý rok inokedy? Tento kresťanský sviatok, ktorým si pripomínáme smrť a vzkriesenie Ježiša Krista, je pohyblivý.

Pripadá vždy na prvú nedeľu po prvom splne Mesiaca a po prvom jarnom dni, teda po 21. marci. Na Zelený štvrtok pred Veľkou nocou vojaci zatkli Ježiša v Getsemanskej záhrade. Na Veľký piatok zomrel na križi, na Bielu sobotu ho pochovali. Veľkonočná nedeľa je dňom, keď Ježiš vstal z mŕtvych. **(kuk)**

Plus jeden deň, 12.3.2008

Nový kus do zbierky

KRUPINA - Filatelisti, ale aj Krupinčania majú dôvod na radosť. Odvčera je na trhu nová známka, ktorú vydala Slovenská pošta pri príležitosti 770. výročia prvej písomnej zmienky o meste Krupina. Na známke je zobrazená najstaršia stavba, románsko-gotický Kostol Narodenia Panny Márie v popredí s bránou starého opevnenia.

Nechýba ani erb mesta pôvodne z 13. storočia.

Autorom výtvarného návrhu poštovej známky je Marián Čapka, bola vytlačená ofsetovou technikou a vychádza v náklade dva milióny kusov. **(ekč), Plus jeden deň, 8.3.2008**

Obyvatelia Pohorelej si pripomenuli obeť snehovej lavíny

Najväčšiu tragédiu horehronského urbárstva z pred vyše pol storočia si pripomenuli obyvatelia Pohorelej na Horehroní počas zádušnej svätej omše. Ničivá snehová lavína 8. marca 1956 nad obcou Dolná Lehota v okrese Brezno usmrtila 16 lesných robotníkov. Až deväť pochádzali z Pohorelej. Ostatní z Telgáru. **Rádio Regina, 18:00, 8.3.2008**

Mons. Stanislav Zvolenský prevzal úrad arcibiskupa, metropolitu Bratislavskej arcidiecézy

Mons. Stanislav Zvolenský dnes prevzal úrad arcibiskupa, metropolitu Bratislavskej arcidiecézy. Jeho dočasný hovorca, cirkevný historik Jozef Haľko, po slávnostnom obrade povedal: „Týmto dňom úradne začína existovať Bratislavské arcibiskupstvo. Celkom pochopiteľne si pán arcibiskup si teraz, ako to aj sám povedal vyberie spolupracovníkov a s týmito spolupracovníkmi začne budovať všetky tie štruktúry, ktoré sú potrebné na to, aby mohol riadiť jednu veľkú arcidiecézu.“

Nový bratislavský arcibiskup, metropolita Stanislav Zvolenský, chce čo najskôr získať v úrade dobrých spolupracovníkov a čo najlepšie spoznať svoje bratislavské pôsobisko.

Stanislav Zvolenský, nový bratislavský arcibiskup: „Aby som mohol dobre vykonávať svoju prácu, chcel by som čo najrýchlejšie sa oboznámiť

hlbšie s prostredím hlavného mesta. Aby som mohol ľuďom lepšie rozumieť.“

Za jednu z výziev svojho pôsobenia v hlavnom meste považuje arcibiskup Zvolenský vzťah cirkvi v neveriacim: „Správanie sa tých ktorí cirkev predstavujú, alebo ktorí sa hlásia k veriacim, musí byť vyjadrené aj vo veľkom rešpekte voči neveriacim, aby aj tí neveriaci, aj keď s nami nesúhlasia, predsa v nás videli partnerov, s ktorými môžu rozprávať a nájsť určité obohatenie.“

Nový bratislavský arcibiskup potvrdil, že aj keby sa neboli udiali rôzne iniciatívy občanov maďarskej národnosti, považuje za potrebné venovať pozornosť otázkam menšín. Nie však len maďarskej, ale napríklad aj nemeckej. Treba podľa neho k týmto otázkam a k ľuďom pristupovať tak, aby sa pre svoju národnosť necítili znevýhodnení.

Rádio Slovensko, 18:00, 8.3.2008

Nový arcibiskup v Bratislave

Bratislava má historicky prvého arcibiskupa, ktorý bude aj slovenským metropolitom. Stanislav Zvolenský sa chce sústrediť na podporu rodín a cirkevné vzdelávanie. Vyhlásil to pri slávnostnom preberaní úradu. Časť liturgických úkonov počas omše odznela v maďarskom a nemeckom jazyku.

Maďarčina a nemčina počas omše naznačili, že bratislavská arcidiecéza je na území, kde žijú viaceré národnosti a nikto by sa nemal cítiť diskriminovaný.

Anketa - účastníci slávnosti:

Redaktor: „Ako vnímate Vy vznik arcidiecézy?“

„Tak je to zas niečo nové na Slovensku.“ „

„Tie predchádzajúce hranice boli ešte z tých starších časov, si myslím, že treba to trošku obnoviť.“

„Biskup bude bližšie medzi ľuďmi, tým pádom cez kňazov sa dostane verné učenie cirkvi bližšie k ľuďom.“ **(koniec ankety)**

Stanislav Zvolenský sa stal najvyšším cirkevným hodnostárom pre

západné Slovensko potom, ako Vatikán upravil cirkevné členenie Slovenska. Arcibiskup priznal, že ho čakajú náročné týždne a mesiace.

Stanislav Zvolenský, arcibiskup metropolita Bratislavskej arcidiecézy: „Tú prvú ťažkosť vidím čo najrýchlejšie sa oboznámiť hlbšie s prostredím hlavného mesta, aby som mohol ľuďom lepšie rozumieť.“

Už na prelome 19. a 20. storočia chceli veriaci v Bratislave arcibiskupstvo. Vtedy tu bola tzv. kapitula na čele s prepoštom, ktorý prijímal kompetencie podobné biskupovi. Nová arcidiecéza je prínosom nielen pre veriacich.

Jozef Haľko, historik: „Tie impulzy, ktoré budú vychádzať z Bratislavy, resp. od bratislavského arcibiskupa metropolitu, iste budú rezonovať na celom Slovensku.“

Pápež okrem Bratislavy zriadil diecézu aj v Žiline. Na jej čelo vymenoval doterajšieho pomocného biskupa v Banskej Bystrici Tomáša Galisa.

STV, 19:30, 8.3.2008

Katolíci budú mať vlastný kanál

V máji začne cez satelit a v káblovkách vysielat' televízia pod patronátom biskupov. Nová televízia Lux má byť nekomerčná a katolícka. Žiť chce z príspevkov veriacich.

O necelé dva mesiace, na katolícky sviatok Nedel'a masmédií, začne na Slovensku vysielat' nová televízia. Televíziu Lux si bude môcť naladiť približne 300 tisíc domácností.

Popri Rádiu Lumen a Katolíckych novinách bude nová stanica tretím masovým médiom, ktorého chod kontroluje Konferencia biskupov Slovenska.

Alternatíva

„Chceme poskytnúť alternatívny spôsob vysielania pre ľudí, ktorí sú unavení z komerčného vysielania, alebo hľadajú programy pre svoj duchovný rast,“ povedal riaditeľ televízie Jozef Kováčik.

Na Slovensku už jedna náboženská televízia vysielala. Kým televízia Noe je otvorená aj iným kresťanským náboženstvám, Lux s podtitulom „doma je doma“ je určená katolíkom.

Televízia stojí na spolupráci troch subjektov: biskupskej konferencie, rehole saleziánov a občianskeho združenia Lux communication, ktoré pripravovalo viaceré náboženské relácie pre STV.

Na čele televízie je správna rada zložená prevažne z ľudí z Konferencie biskupov Slovenska.

„Konferencia má odborníkov v tejto oblasti, a pokiaľ niečo chce niesť názov katolíckej, tak je dôležité, aby sme boli v úzkom spojení s televíziou,“ vysvetľuje riaditeľ televízie a zároveň hovorca biskupskej konferencie Kováčik.

On sám v súčasnosti nevie povedať, či bude len pri rozbehu stanice, alebo v televízii ostane dlhšie. Tvrdí však, že pre neho je prvoradý post hovorcu.

Prvých pol milióna korún dalo na štart televízie združenie Lux communication, nasledovať by mali dobrovoľné príspevky cez Klub priateľov TV Lux. „Boli by sme radi, keby slovenskí diváci podporili výrobu programov, za ktorými budú plne stáť aj biskupi, pretože súčasnosť príliš relativizuje tradičné hodnoty,“ povedal nedávno Kováčik pre Katolícku noviny. Peniaze poskytnú aj podnikateľské subjekty a televízia sa bude uchádzať aj o rôzne mediálne granty, ktoré vypisuje aj cirkev.

Vylúčené nie sú ani peniaze za vysielanie reklamy.

Cez satelit a možno cez káblovky

Lux bude vysielat' hlavne cez satelit Thor 3, káblových operátorov a internet. Podľa Kováčika bude môcť prvý deň vysielania naladiť Lux 300 tisíc domácností.

Najväčší kábloví operátori - UPC a Satro, ktorí už majú v ponuke jednu kresťanskú televíziu, sú zatiaľ zdržanliví, s Luxom zatiaľ nerokovali. „Ak by sme sa dohodli, budú sa musieť podieľať na šírení signálu,“ povedal šéf Satra František Kaďuch.

„Televízia Lux nás so žiadosťou o zaradenie do našej káblovej distribučnej siete zatiaľ neoslovila. Ak tak spraví, budeme s jej zástupcami o tom rokovať,“ povedal Jaroslav Kolár z UPC.

Čo bude vysielat' televízia Lux

Lux by mala vysielat' denne od siedmej hodiny ráno do polnoci.

Podľa žiadosti o licenciu najviac vysielacieho času majú zabrať publicistické relácie, potom náboženské, hudobné, vzdelávacie, ale aj spravodajstvo či zábavné programy. V programe budú aj relácie pre deti, diskusie, ale aj správy z Vatikánu. Okrem rímsko-katolíckych omší má v pláne vysielat' aj grécko-katolíckej.

Lux sa bude o priazeň kresťanov deliť s Noe

Slovenskí kresťania už televíziu v zrozumiteľnom jazyku majú. Noe sa však katolíkom zdá málo ortodoxná.

Spoločnosť TV Lux, ktorá bude mať vlastnú televíziu, asi rok pripravovala programy pre českú TV Noe. Koncom minulého roka sa rozišli, a to pre nezrovnalosti ohľadom financovania vysielania, ale hlavne pre rozdielne vnímanie cirkvi.

Slovenská strana mala výhrady k spracovaniu viacerých tém ako križiacke výpravy či reformácia v dokumente o dejinách kresťanstva.

„Ak majú biskupi verejne podporovať nejakú televíziu, tak by tam mali byť programy, ktoré pre katolíckeho diváka nebudú mátuce. Musia to byť programy z tohto hľadiska bezchybné,“ povedal vtedy hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Bolo to v čase, keď kritizoval jeden z dokumentov televízie Noe, ktorý mal byť podľa neho namierený proti katolíckej cirkvi. Riaditeľ tele-

vízie Noe kňaz Leoš Ryška s tým nesúhlasil a vedenie TV Lux označil za „bigotných katolíkov“.

„My nechceme byť čisto katolíckou televíziou, ktorá vysielala len pre svojich katolíkov, chceme byť otvorenou televíziou dobrých správ, ktorá prináša alternatívu,“ povedal vtedy Ryška.

Dnes Kováčik ako riaditeľ televízie Lux nevyklucuje ďalšiu spoluprácu s Noe. A hoci Noe je v ponuke káblových operátorov, jej konkurencie sa neobáva. „Bolo by zlé, ak by sme sa chceli vzájomne vyfaulovať, v budúcnosti to bude skôr o tej spolupráci,“ povedal Kováčik. TV Noe na svojej stránke zažalala TV Lux k získaniu licencie veľa úspechov. (hr), SME, 10.3.2008

Vedomosti deviatakov sú už známe

Už poznáme výsledky celoplošného testovania deviatakov. Matematika a slovenčina dopadli najhoršie za posledné štyri roky. Vďaka testom vieme, aké sú najčastejšie mená dnešných deviatakov a deviatáčiek.

Test zo slovenského jazyka a literatúry napísali deviatci na 58 percent. Matematika dopadla ešte horšie. Priemerná úspešnosť vyšla na 56 percent. Minulý rok boli výsledky lepšie. Učelia si to vysvetľujú časovou tiesňou.

Valéria Maruniaková, ZŠ Mierová: „Najmä z matematiky vyriešiť 20 príkladov za 45 minút je veľmi veľa.“

Pavol Bernáth, ZŠ A. Dubčeka: „Potom tie niektoré otázky sa už aj tipovali.“

Len 30 žiakov z celého Slovenska dokázalo napísať oba texty na 100%.

Dana Španková, hovorkyňa ministerstva školstva: „Najhoršiu priemernú úspešnosť získali žiaci Banskobystrického kraja a naopak najlepšie skončili žiaci Žilinského kraja.“

Najúspešnejší z okresov vyšiel Trvrdošín. Tamojší deviatci vynikli v matematike aj v slovenčine. Po testoch sa hovorilo, že na niektorých školách učitelia žiakom radili.

Tohtoročné štatistiky však ukázali aj to, že súkromné a cirkevné školy dosiahli lepšie výsledky ako štátne. Čo sa týka pohlaví, pri všetkých typoch testov dievčatá dopadli lepšie ako chlapci.

Martin Dratvová, TV Markíza, 10.3.2008

Poslanci chcú zákonom zatvoriť obchody cez sviatky

BRATISLAVA (jam, CTK) - Obchodné reťazce súperia o spotrebiteľa a zákazníka nielen cenami, ale aj otváracími hodinami. Preto sa vo veľkých mestách rozšírili otváracie hodiny do neskorého večera, obchody sú otvorené aj v nedeľu a počas väčšiny sviatkov v roku. Slovenskí poslanci však navrhujú, aby zákon zavrel predajne počas vybratých sviatkov v roku. Počas Nového roka, na Veľkonočnú nedeľu a časť Vianoc chcú zakázať predaj s výnimkou niektorých špeciálnych prevádzok.

Traja poslanci vládnej koalície predložili do parlamentu návrh úprav Zákonníka práce, ktorý má zakázať predaj v spomínaných dňoch. Poslanci Marta Damborská (SNS), Ľudmila Mušková (HZDS) a Ján Podmanický (Smer) ho odôvodňujú snahou zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov obchodov. Predavačky sa totiž počas sviatkov nemôžu venovať rodinám. „Práca, ktorou je počas sviatkov predaj tovaru, nie je dôležitejšia ako rodina, ako deti, ktorým sa rodičia nemôžu venovať,“ uviedli v materiáli, ktorý zverejnili na internetovej stránke parlamentu.

Ak zmenu zákona schváli parlament, zákazníci nebudú môcť počas stanovených dní nakupovať napríklad v obchodných centrách. Otvorené však majú zostať čerpacie stanice, lekárne, obchody na letiskách či v prístavoch a predajne cestovných lístkov a suvenírov. V súčasnosti sú niektoré obchody vo veľkých mestách otvorené

nepretržite. Mnohé obchody, najmä s prevažujúcim predajom potravín, sú otvorené do desiatej večer, prevádzky v nákupných strediskách je možné bežne navštíviť večer do deviatej.

Obchodníci však nepredpokladajú, že by obmedzenie predaja výraznejšie zasiahlo do ich tržieb. V minulosti sa podobné zábery politikov skončili neúspechom. „Znamenalo by to len drobný výpadok v obrate obchodníkov,“ povedal o možných dosahoch návrhu generálny sekretár Zväzu obchodu a cestovného ruchu Jozef Orgonáš. Obchodníci uprednostňujú skôr dohodu medzi zamestnancom a firmou o otváracom čase predajní, ako obmedzenie zo zákona.

V okolitých krajinách je regulovaný predaj len v Rakúsku, kde sú otváracie hodiny obchodov v sobotu obmedzené a v nedeľu je predaj zakázaný. V Česku, Poľsku či Maďarsku obmedzenia podobne ako na Slovensku nie sú. Na Slovensku sa pokúšala dosiahnuť obmedzenie predaja cirkev, v roku 2002 navrhovala zakázať predaj v nedeľu. Návrh narazil na odpor spotrebiteľov aj obchodníkov.

Zákaz predaja v niektorých dňoch negatívne zasiahne skôr spotrebiteľov ako obchodníkov, myslí si Ľubomír Drahovský, analytik agentúry pre prieskum trhu Terno. Podľa neho dlhšie otváracie hodiny privítali aj samotní pracovníci obchodov, ktorí si mohli prílepiť vďaka nadčasom a príplatkom za nočnú prácu.

PRAVDA, 10.3.2008

Bohoslužba pre zvieratká

MASAYA - Kým v našich končinách si katolícki veriaci vypočuli v nedeľu evanjelium o zmŕtvychvstaní Lazára, v stredoamerickej Nikaragve mal tento deň úplne inú podobu. Sviatok svätého Lazára sa totiž v meste Masaya oslavuje s domácimi zvieratkami. Ľudia ich nosia do kostola, aby ich svätý Lazár ochránil pred chorobami.

V dlhočiznom rade v kostole ľudia čakali, kým na nich príde rad, aby sa so zvieratkami mohli krátko pomodliť pred obrazom sv. Lazára. Svojich miláčikov dokonca vyobliekali ako na módnou prehliadku a tak pred svätostánkom bolo vidieť napríklad prasiatka v klo-

búkoch či psíkov vo vojenských uniformách. „Priniesli sme ho, aby nám neochorel,“ zdôvodnila svoju účasť na bohoslužbe Nora Espinosa držiac v náručí psa oblečeného za futbalistu. Podľa miestnych pochádza ich zvyk ešte z čias ranej španielskej kolonizácie.

Milosť pre svoje zvieratká si prišlo vyprosiť mnoho ľudí - medzi nimi aj táto žena so svojím prasiatkom v štýlovom tričku.

El Comandante. Ľudia vyobliekali svojich miláčikov do rôznych prestrojení. Komu velí tento psík?

Pred obraz svätého prišla aj táto štvornohá slečna. Nový čas, 11.3.2008

UNESCO: Slovenské drevené kostolíky

Slovenské drevené kostolíky by sa mohli dostať na zoznam Svetového dedičstva UNESCO. Žiadosť o zápis je už v Paríži. Slovensko má na zozname zatiaľ 7 pamiatok.

O zápis do zoznamu Svetového dedičstva sa uchádza deväť sakrálnych stavieb. Všetky sú jedinečné a majú neoceniteľnú duchovnú hodnotu. Drevený kostolík v Ladomirovej bol podobne ako mnohé ďalšie postavený bez jediného klinca.

Peter Jakub, správca farnosti, obec Ladomirová: „Denne sa tu slúži liturgia tak, ako aj v ostatných, teda našich drevených chrámoch, ktoré tu sú.“

V malých dedinkách prevádzajú návštevníkov po kostolíkoch tunajší obyvatelia.

Helena Kazimírová, kostolníčka, Chrám sv. Mikuláša v Bodružali: „Kto chce prísť, tak máme číslo telefónu. Zavolajú, prídu aj každého privítam, no strašne sa im páci. A len chodia po rusnacky besedovať.“

Najstarší zachovaný typ dreveného kostola na Slovenska v obci Herbartov pri Bardejove navštívi ročne asi 15 tisíc turistov z viac ako 30 krajín. Slováci o ňom takmer nevedia. Zápis do zoznamu UNESCO by mohol tento skvost gotiky spropagovať doma i v zahraničí.

Miroslav Machanič, starosta obce Hervartov: „Tá návštevnosť stúpane, no a tým aj tá agrotustika by sa tu mala v tom Hervartove oživiť.“

Pre zlepšenie rozvoja cestovného ruchu tu vybudovali aj tzv. Centrum služieb.

Veronika Fitzeková, hovorkyňa Prešovského samosprávneho kraja: „Keď tam návštevník príde, tak v zásade okrem toho dreveného kostolíka a nejakých domov tam nenájde nič. Žiadne miesto, kde by si mohol vypiť kávu, žiadne sociálne zariadenia. No a toto všetko to Centrum služieb cestovného ruchu obsahuje.“

Slovensko má v súčasnosti 7 jedinečností zapísaných v zozname UNESCO. Či k nim pribudnú aj drevené kostolíky rozhodne Výbor Svetového dedičstva v kanadskom Québecu v júli tohto roka.

STV, 19:30, 9.3.2008

Vatikán chce prepísať smrteľných hriechov

RÍM - Od stredoveku pozná katolícka cirkev sedem smrteľných hriechov: pýcha, lakomstvo, závisť, hnev, smilstvo, obžerstvo a lenivosť. Biskupi teraz plánujú prispôsobiť staré hriechy modernej spoločnosti.

Nových sedem smrteľných hriechov:

1. Zásahy do ľudských génov. Klonovanie zvieracích génov je naproti tomu dovolené.
2. Prostitúcia je porušenie základných ľudských práv a tým pádom smrteľný hriech.
3. Znečisťovanie životného prostredia, najmä vypúšťanie jedov do prírody.
4. Obchod s drogami, ako aj ich užívanie by sa v budúcnosti mali stať smrteľným hriechom.
5. Zneužívanie detí a mladistvých.
6. V honbe za ziskom bohatnúť na chudobných.
7. Rozhadzovanie peňazí na luxusný tovar.

Nový čas, 11.3.2008

Aj „svätý“ svetským

Na tradičnom medzinárodnom futbalovom turnaji katolíckeho duchovenstva Clericus Cup vo Vatikáne museli počas víkendu riešiť aj jeden možno nečakaný problém. Kňaz z afrického štátu Burkina Faso stratil po jednom z rozhodnutí hlavného arbitra nervy a hodil po ňom svoje tričko. Duchovného okamžite vylúčili z turnaja a spolu s ním aj jeho družstvo.

JÁN FELIX
Šport, 11.3.2008

Kaplnka pre Hlinku

RUŽOMBEROK - Kaplnku na počesť Andreja Hlinku plánuje postaviť Ružomberský katolícky kruh v turistickom areáli Smrekovica.

Nový čas, 11.3.2008

Vatikán vydal zoznam nových hriechov

Vatikán vydal listinu, v ktorej pomenúva nové hriechy. Medzi nimi sú napríklad drogy, znečisťovanie životného prostredia či genetická manipulácia.

Katolícke učenie rozlišuje medzi ľahkými a smrteľnými hriechmi. Tradične katolícka cirkev pozná 7 smrteľných hriechov - cudzoložstvo, obžerstvo, chamtivosť, lenivosť, hnev, závisť a pýchu. Podľa Vatikánu však prišiel čas zoznam modernizovať a prispôsobiť dobe. Niektorí kňazi tvrdia, že ide o dobrý nápad.

Antonio Pelayo, analytik Vatikánu: „Ľudia sú posadnutí hriechom spájaným so sexom. Vyzerá to, akoby sa ináč ani nedalo zhrásiť. Existujú však aj iné hriechy, ktoré sú možno vážnejšie a ktoré so sexom vôbec nesúvisia. Súvisia však so životom, životným prostredím a spravodlivosťou.“

Na oficiálnej listine sú nové hriechy, ktoré podľa Vatikánu čoraz viac a očividne škodia našej spoločnosti. Drogy jednoznačne oslabujú myseľ a zatemňujú mozog. Vatikán tvrdí, že rozširovanie ekonomických rozdielov medzi bohatými a chudobnými vo svete vytvára neúnosnú sociálnu nespravodlivosť.

Greg Apparcel, miestny kňaz: „Pápež sa údajne chystá na pôde OSN hovoriť aj o ekológii. Je teda možné, že nový zoznam hriechov je akousi prípravou.“

Katolícka cirkev sa okrem modernizácie zoznamu hriechov vážne zaoberá aj skutočnosťou, že čoraz menej katolíkov chodí na spovede. V Taliansku je to len 40 percent veriacich.

Jakub Laca
a Jana Žitňanská
TV Markíza, 19:20, 10.3.2008

Za drogy navždy v pekle

Vatikán spísal sedem nových hriechov, za ktoré je večné zatratenie

Katolícka cirkev sa prispôbuje novej dobe. Po viac ako 1 400 rokoch zverejnila ďalší zoznam smrteľných hriechov, ktoré sú prispôbené moderným časom.

Za znečisťovanie životného prostredia môžete najnovšie skončiť naveky v pekelných plameňoch. Vatikán totiž zverejnil zoznam smrteľných hriechov prispôbených 21. storočiu.

Zohľadňujú nové javy, ako sú ekologické katastrofy, génové inžinierstvo a podobne.

Sedmičku najväčších smrteľných hriechov naposledy vyhlásil pápež Gregor Veľký okolo roku 600. Vatikánsky biskup Gianfranco Girotti potrebu moderného výkladu hriechov života zdôvodnil globalizáciou a javmi s ňou spojenými, ako je napríklad celosvetový obchod s bielym mäsom.

Nezabudli ani na pasákov

Podľa hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik však netreba zverejnený zoznam brať za žiadnu veľkú novinku. „Ide iba o výklad tradičných kresťanských morálnych zásad pre modernú dobu. Vatikán akurát upozornil na novú situáciu. Ten text je oveľa obširnejší ako

iba niekoľko bodov, venuje sa siedmim oblastiam života,“ vysvetľuje Kováčik.

Vatikánom zverejnený text podľa neho nemožno pokladať za nejakú novú dogmu, platí vlastne všetko rovnako ako doteraz.

„Prostitúcia je napríklad vykorisťovanie človeka človekom,“ dodáva hovorca.

Vystrihať takéhoto konania by sa preto podľa cirkvi nemali iba samotné prostitútky, ale Vatikán má rovnako na mysli aj ich zákazníkov či tých, ktorí ženy k takémuto správaniu nútia.

Zatratenie aj za znečisťovanie

Zaujímavým hriechom je znečisťovanie životného prostredia, ktorého sa v 21. storočí nevyhnutne dopúšťame všetci. Báb by sme sa však aj tak asi nemali.

„Ide o vedomé zamorovanie územia jedmi,“ objasňuje Kováčik. Ani užívanie drog podľa neho nemožno chápať čierno-bielo.

„Je dôležité, v akej sa ocitol človek situácii, či si je plne vedomý svojho konania, či ho ľutuje. . . .“, rozpráva hovorca biskupov. Teda skúsenosť s drogou nemusí ani po novom automaticky znamenať večné zatratenie.

(mš), Plus jeden deň, 12.3.2008

Za nové hriechy hrozí pekle, varuje pápež

Zoznam siedmich smrteľných hriechov sa rozrástol o ďalších sedem, vylúčenie z cirkvi za ne však nehrozí.

Ak spáchate niektorý z nových siedmich smrteľných hriechov, budete síce pre katolícku cirkev veľkým hriešnikom, no trestať vás za to nebude. Podľa kresťanského učenia však duša človeka, ktorý takéto hriechy pácha, skončí po jeho smrti v pekle.

Podľa hovorcu Konferencie biskupov Slovenska Jozefa Kováčika chce preto cirkev v prvom rade upozorňovať ľudí, že ide o hriech, ktorý bráni ich spásu. „Hriech nie je samoučelný, a keď cirkev hovorí, že toto je hriech, tak nie preto, aby trestala, ale aby upozornila, že ak sa budeš takto správať, nemôžeš byť spasený, lebo ideš proti sebe, proti ostatným ľuďom. A ak to robí vedome a dobrovoľne, ide o zásadný hriech,“ uviedol pre HN Kováčik.

Vatikán pripísal k pôvodným hlavným siedmim smrteľným hriechom, ktoré stanovil pred 1 400 rokmi pápež Gregor Veľký, začiatkom týždňa sedem nových, alternatívnych ťažkých hriechov. Do jedného dokumentu ich spísal Gianfranco Girotti, vysokopostavený biskup a najbližší spolupracovník pápeža Benedikta XVI. Medzi nimi sú napríklad znečistenie životného prostredia, nenásytnosť po peniazoch či správanie vedúce k šíreniu chudoby. „Ide o veľmi jednoduchú vec: o aplikáciu morálnych noriem, ktoré sú vždy platné, ale sú prispôbené na súčasnosť. A to je práve nové na tomto dokumente,“ povedal Kováčik.

Dodal, že za páchanie moderných smrteľných hriechov previnilcom nehrozí exkomunikácia, teda vylúčenie z cirkvi. Tá sa používa v prípadoch, ak niekto podstúpi interrupciu alebo ju vykoná, ďalej v prípade fyzického útoku na pápeža, kacírstva, schizmy, odpadlivity od viery či v prípade porušenia svedného tajomstva.

Bohatstvo, chudoba, veda

Jednou z „noviniek“ medzi smrteľnými hriechmi je aj znečistenie životného prostredia. „Hovorím napríklad, a to mám väčšinou na Veľkonočný pondelok, o znečistení životného prostredia, o odhadzovaní odpadu, akí sme neporiadni. O tom, ako mám pocit, že sa zo Slovenska stáva jedno smetisko,“ uviedol Sucháň. Vatikán zaradil do svojho najnovšieho dokumentu nových hrie-

chov aj život v nadmernom bohatstve. Obzvlášť mal na mysli nespravodlivé zisky či mrhanie peňazí na zbytočné veci. Podľa Kováčika bohatstvo samo osebe nie je hriechom. „Tým sa stáva v okamihu, ak ja napríklad egoisticky svojich zamestnancov vykorisťujem a využívam bohatstvo len pre seba a prakticky nevidím tých biednych okolo seba.“ Girotti zase v súvislosti s týmto hriechom uviedol, že ľudia by napríklad mali zabrániť tomu, aby extrémne bohatstvo malo len niekoľko „vyvolených“.

Katolícka cirkev má taktiež dlhodobý problém s lekárske experimentmi, napríklad s výskumom kmeňových buniek, či s manipuláciou s génmi. „Ide o genetické pokusy na plodoch. To robil aj Hitler a, žiaľ, robí sa to aj v súčasnosti,“ dodal Kováčik. Katolícka cirkev má tak v súčasnosti dovedna 14 smrteľných hriechov. Smrteľnými sa nazývajú preto, lebo podľa kresťanského učenia vedú k takzvanej duchovnej smrti. „Ak ja idem týmto smerom, teda napríklad pýchou, obžerstvom vo vážnych veciach, dobrovoľne a slobodne, tak vedú k duchovnej smrti. Preto sa nazývajú smrteľné,“ vysvetlil Kováčik. V protiklade k pôvodným siedmim hriechom kresťanské učenie stanovilo sedem cností - pokoru, mierumilovnosť, cudnosť, prajnosť, striedmosť, čínorodosť a štedrosť. Vatikán začal viac hovoriť o hriechoch pre čoraz menší záujem kresťanov o svätú spoveď. Len v Taliansku prieskumy milánskej katolíckej univerzity ukázali, že až tri pätiny veriacich už prestali na ne chodiť.

Nič nové pre našich kňazov

Pre mnohých našich katolíckych kňazov nie je nových sedem smrteľných hriechov novinkou a v kázňach o týchto problémoch už hovoria. „My to vlastne už robíme. Toto všetko prináša moderná doba, a je to len pokračovanie toho, čo už v podstate aj sedem hlavných hriechov v sebe nesie,“ povedal HN katolícky kňaz Ján Sucháň z farnosti v Čataji. Napriek tomu, že sa kňazi novej dobe prispôbujú už dávno, je podľa Kováčika pravdepodobné, že teraz sa bude o nových hriechoch hovoriť v kázňach častejšie.

Smrteľné hriechy

Sedem nových hriechov
- obchod s drogami a ich užívanie

- znečistenie životného prostredia
- manipulácia s genetickými materiálmi
- vedecké experimenty na ľuďoch v rozpore s etikou
- život v nadmernom bohatstve
- správanie vedúce k sociálnej nespravodlivosti
- zapríčinenie veľkej chudoby vo svete
Sedem hlavných hriechov (ustanovil ich okolo roku 600 pápež Gregor Veľký)
- pýcha, lakomstvo, závisť, hnev, smilstvo, obžerstvo, lenivosť

Pavel Achs
HN, 12.3.2008

Trest za nové hriechy? V pekle

Za spáchanie nových siedmich smrteľných hriechov Vatikán trestať nebude. Podľa kresťanského učenia trest za .te-raz už 14 smrteľných hriechov príde až v pekle. „Cirkev má za úlohu upozorniť, že toto je hriech, že to bráni spásu. Cirkev nikdy netrestá,“ povedal HN Jozef Kováčik, hovorca KBS.

K pôvodným siedmim hlavným smrteľným hriechom pribudlo v týchto dňoch sedem moderných alternatívnych ťažkých hriechov.

Dokument vypracoval Gianfranco Girotti, vatikánsky biskup a najbližší spolupracovník pápeža Benedikta XVI. Ako sám uviedol, cirkev tak chce reagovať na problémy súčasnej doby. Aj preto sa medzi novými hriechmi objavili napríklad obchod s drogami a ich užívanie, znečistenie životného prostredia či život v nadmernom bohatstve.

Pre našich kňazov nie sú nové smrteľné hriechy novinkou. Vo Vatikáne sa o nich hovorilo už dávnejšie. „V podstate my to už robíme.“

Toto všetko prináša moderná doba, a je to len pokračovanie toho, čo už v podstate aj sedem hlavných hriechov v sebe nesie,“ povedal pre HN katolícky kňaz Ján Sucháň z farnosti v Čataji. Podľa Kováčika pre nové hriechy previnilcom nehrozí vylúčenie z cirkvi. To sa používa, ak niekto podstúpi interrupciu alebo ju vykoná, v prípade útoku na pápeža, kacírstva, schizmy, odpadlivity od viery či v prípade porušenia svedného tajomstva.

(ach), HN, 12.3.2008

Biskupi si na zasadnutí KBS vypočuli aj správu splnomocnenca vlády Igora Baráta o zavedení eura

Na Donovaloch pokračovalo dvojdnové zasadanie Konferencie biskupov Slovenska. Osobitným programom 19 biskupov bolo aj predstavenie projektov pastoračného plánu pre rodinu, mládež, ako aj ľudí v sociálnej núdzi. Informuje Michal Várošik.

Biskupi si vypočuli aj správu splnomocnenca vlády Igora Baráta o zavedení eura. Ten požiadal biskupov o spoluprácu v oblastiach, kde má cirkev najväčšiu autoritu, najmä u starých a osamelých obyvateľov.

Marián Chovanec, generálny sekretár Konferencie biskupov Slovenska: „Pracovná skupina, ktorá je pri vláde, nadviaže kontakt s jednotlivými diecéznymi biskupmi a a diecézni biskupi chcú na kňazské rekolekcie pozvať pána Baráta spolu s jeho spolupracovníkmi, aby kompetentní oboznámili

kňazov s pohľadom na euro. Dôležité bolo, ako zdôraznil pán Igor Barát, aby katolícka cirkev pravdivo informovala o to, že mena peňazí sa dotýka všetkých ľudí a to viac ako povedzme vstup do Európskej únie. Aby cirkev práve tú sprostredkovala upokojujúcu informáciu, že toto nám môže byť raz pre našu vlasť dobré.“

Biskupi schvaľovali aj ekonomické záležitosti. Účtovnú závierku za minulý rok a rozpočet na rok 2008. Pokračuje Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Slovenskej republike nevzniknú nové náklady z toho, že vznikli nové diecézy. Zostávame v rámci toho balíka, ktorý bol naplánovaný pre katolícku cirkev v roku 2007, ešte v období, keď sa nevedelo, že bude delenie diecéz.“

Rádio Slovensko, 18:00, 11.3.2008

Podľa kňazov nie sú luxusné autá hriechom, ak sú na dobré účely

Ničenie životného prostredia, globalizácia a luxus primáli Vatikán k vyhláseniu nových siedmich smrteľných hriechov, tvrdí agentúra Reuters. A tak po tom vypúšťanie jedov do prírody, alebo rozhadzovanie peňazí za prepych je rovnako ťažký hriech, ako napríklad smilstvo.

Vyliať do potoka motorový olej, alebo vyhodiť doň ortuťový teplomer, je po novom ťažký hriech. Znamená to, že ak veriaci niečo také urobí, mal by sa z toho v kostole vyspovedať. Najmä na dedinách by to mohlo primäť obyvateľov, aby nevysýpali odpad napríklad do potoka. Tieto babičky by si však podľa toho zaslúžili odpustky.

Obyvateľka Ďapaloviec: „Triedim a mám pokoj.“

Boha podľa Vatikánu urážame nielen krádežami, ruhaním, alebo nezáväzným sexom. Ale aj ničenie prírody, alebo manipulovaním s génmi. Ochrana prírody však nie v kostoloch novou témou.

Rudolf Baláž, banskobystrický biskup: „To robíme už stále, bez toho že by boli uverejnené v novinách.“

No zatiaľ to nebolo označované za ťažký hriech. Ochrancovia prírody vyhlásenia Vatikánu vítajú.

Juraj Rizman, hovorca Greenpeace Slovensko: „Je tu vidno posun. Je to v každom prípade dôležitý signál, jednak k tomu sa prihlásil Vatikán a samozrejme aj pre veriacich rímsko-katolíckej cirkvi.“

Moderný katolík teda po novom nielen chodí do kostola a modlí sa, ale aj šetrí životné prostredie. Okrem ekológie sa cirkev zamerala aj proti globalizácii, zdieranie chudobných a život v prepychu je tiež ťažkým hriechom. Z neho by sa mali spovedať veriaci, ktorí si kupujú luxusné oblečenie, či luxusné autá.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Bohatstvo nie je hriechom. Hriechom je vtedy, ak to bohatstvo využívame len pre egoistické vlastné potreby.“

Takýto výrok si viacerí môžu vysvetliť aj tak, že vyvážať sa v luxusnom aute na diskotéku je ťažký hriech, ale odvážať v ňom veriacich do kostola nie. Podobne to zrejme bude aj s ochranou prírody.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Je dôležité, aby sa to pomenovalo jasnou rečou, aby sa dokázali ľudia v tom zorientovať.“

TV JOJ, 19:30, 11.3.2008

Konferencia biskupov Slovenska: Cirkev nežiada viac peňazí

Novovzniknuté diecézy, nebudú potrebovať financie od štátu. Na zasadnutí Konferencie biskupov Slovenska, to dnes potvrdil bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský.

Na Slovensku máme od februára 2 nové rímskokatolícke diecézy a jednu gréckokatolícku eparchiu. Ich vznik neovplyvní rozpočet ministerstva kultúry. Náklady na žilinskú diecézu a bratislavskú arcidiecézu si katolícka cirkev prerozdolí medzi sebou.

Marián Chovanec, generálny sekretár KBS: „Štátny rozpočet nebude zaťažovaný, ale jednotliví biskupi zo solidarity pomôžu zriadiť nové tri ordinariáty západnej metropoly.“

Stanislav Závodský, Bratislavský arcibiskup: „Zostávame stále v rámci toho balíka, ktorý bol naplánovaný pre katolícku cirkev v roku 2007 ešte v období, keď sa nevedelo, že bude delenie diecéz.“

Ministerstvo kultúry pre rok 2008 vyčlení cirkvi a náboženským spoločnostiam viac ako 192 milióna korún. Koľko z balíka bude pre katolícku cirkev, ešte nevie určiť.

Jozef Bednár, hovorca Ministerstva kultúry SR: „Presne budeme vedieť povedať po ukončení rozpisu rozpočtu, ktorý bude ukončený do konca mája.“

Nové členenie diecéz prinieslo aj delenie ich majetku. Prerozdelenie pozemkov, ktoré sú majetkom farnosti a diecéz sa uskutoční v nasledujúcich týždňoch.

Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup: „To je záležitosť aj katastrof. Navštíviť ich, dať si veci do poriadku a to budeme robiť hneď po Veľkej noci.“

Marián Chovanec, generálny sekretár KBS: „Tam treba pristupovať k tomu, či je to diecézny majetok, čiže biskupský alebo kapitulský alebo farský. A to sa bude riešiť potom jednotlivito.“

STV, 19:30, 11.3.2008

Iracký arcibiskup zomrel v zajatí

Telo cirkevného hodnostára našli dva týždne po únose. Pápež vyzval na ochranu kresťanov

Paulos Rahho sa stal symbolom utláčaných kresťanov v Iraku. Zahynul rukách únoscov.

Unesený chaldejský arcibiskup Paulos Faraj Rahho, sídliači v irackom Mosule, je mŕtvý. Jeho telo včera objavili mladí kňazi v plytkom hrobe južne od mesta.

Únoscovia o smrti Rahhoa informovali úrad patriarchu chaldejskej cirkvi. Kňazov k hrobu podľa katolíckej agentúry SIR naviedli cez telefón.

Cirkev včera nevedela potvrdiť, či Rahho zomrel pre ťažkú chorobu, alebo ho zabili. Na arcibiskupovom tele boli podľa CNN stopy po guľkách. New York Times citoval lekára z mŕnice, podľa ktorého zomrel prirodzenou cestou. Rahho (65) mal problémy s krvným tlakom a choré srdce.

Arcibiskupa uniesli na ceste z omše 29. februára. Ozbrojenci vtedy zastrelili jeho dvoch ochrankárov a šoféra. Za prepustenie chorľavého kňaza podľa denníka Guardian žiadali stále viac peňazí. Vyhlasovali, že je v poriadku a má denne profesionálnu lekársku starostlivosť.

Smútok z Vatikánu

Iracká polícia pripustila, že vzhľadom na stav telesných pozostatkov mohol zomrieť už pred týždňom. „Ešte v stredu nám tvrdili, že je vo vážnom stave, ale žije,“ povedal pre SIR pomocný bagdadský biskup Šlemon Warduni. K Rahhovej smrti sa včera nikto oficiálne neprihlásil.

Pápež Benedikt XVI. žiadal Rahhovo prepustenie na bohoslužbách každú nedeľu od únosu. Vo včerajšom

sústrastnom telegrame patriarchovi Emmanuelovi III. vyzval na zmierenie kresťanov a moslimov v Iraku. „To najabsurdnejšie násilie neustále zmieta irackým národom, zvlášť malou kresťanskou komunitou,“ citoval z telegramu Vatikánsky rozhlas.

Rahhov únos prišiel krátko po sérii útokov na chrámy v severoirackom Mosule a v metropole Bagdad.

Irackí kresťania v ohrození

Pevažnú väčšinu z osemstotisícovej kresťanskej komunity v Iraku tvoria Chaldejci, ktorí sa hlásia k babilonskej kresťanskej tradícii.

Paulos Rahho sa denne potýkal s násilnosťami v jednej z najkrvavejších oblastí Iraku na severe krajiny.

„Náboženské perzekúcie silnejú viac ako inde, pretože Mosul je rozštiepený vierou,“ povedal Rohha v rozhovore pre agentúru Asia News v novembri minulého roka. Irackých kresťanov podľa neho extrémisti označili za križiakov lojálnych Američanom. Útoky spustila spojenecká invázia do Iraku v roku 2003.

V júni minulého roku v chráme, kde slúžil aj Rohha, zavraždili kňaza a jeho troch pomocníkov.

V októbri 2006 uniesli ortodoxného kňaza Polisa Iskandera. Po neúspešnom pokuse o jeho oslobodenie kňaza ozbrojenci sťali.

Chaldejci v Iraku

V krajine žije približne 700-tisíc členov chaldejskej cirkvi. Ide o východnú katolícku vetvu, majú svojho patriarchu. S katolíckou cirkvou sa spojili pred polstoročím. Pápeža uznali v 19. storočí. Ich názov pochádza od pôvodných obyvateľov Babylonu.

SME, 14.3.2008

Som na dne!

KOŠICE - Je nevinný! Martin Guman (50), vodič autobusu, pri havárii ktorého v Úhornej zahynulo 13 ľudí, si včera na košickom krajskom súde mohol definitívne vydýchnuť.

Senát zamietol odvolanie prokuratúry proti februárovému oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi.

„Som veľmi rád, že už je koniec,“ vzlykal po skončení verejného zasadnutia M. Guman (50). „Je mi veľmi ľúto ľudí, ktorí tam zomreli. Neviem, či sa s tým naučím žiť,“ neviem, čo bude ďalej. Som síce slobodný, ale psychicky zničený!“ Na vine boli pokazené brzdy Na súde ho sprevádzala manželka Jana (43), ktorá tiež nevládala zadržať slzy. Senát krajského súdu sa stotožnil s rozsudkom kolegov zo Spišskej Novej Vsi, podľa ktorých nešťastie zavinieli pokazené brzdy autobusu.

„Keďže vozidlu krátko predtým opravovali parkovacie brzdy, vodič nevedel a ani nemohol vedieť, že nefungujú správne. Pri zastavení v strmom stúpaní sa správal adekvátne situácii,“ zdôvodnil rozhodnutie predsedu senátu.

Navyše, vyšetrovací pokus ukázal, že ak by brzdy fungovali, autobus by stál aj bez zaradenia rýchlosti či zaistovacích klinov.

Obrovská tragédia sa udiala v auguste 2003, keď autobus košickej SAD viezol 47 ľudí na púť cez Úhornú. Na kopci Pača musel vodič zastaviť a keď sa šiel pozrieť, čo sa stalo, vozidlo sa dalo do pohybu. Na strmom kopci sa prevrátilo a zahynulo pritom 13 ľudí.

Lubomír Ferko

Plus jeden deň, 14.3.2008

Fotograf, čo vystavuje diptychy

Zaujímavú konfrontáciu rôznych situácií a súvislostí na Slovensku ponúka fotograf Lubo Stacho výstavou Diptychy. V Kopplovej vile trnavskej galérie Jána Koniarika vystavuje dvojice fotografií pospájané do nových súvislostí.

Autor ich zaraduje podľa obsahovej alebo významovej podobnosti do nových originálnych metafor. Tie sú často ironické, vtípné a nútia k zamysleniu. Treba pripomenúť, že nejde o inscenované či štylizované scenérie, situácie alebo javy.

L. Stacho umeleckým okom využije va skutočnú realitu, zvečňuje obyčajné i kurióznejšie dianie okolo seba a tieto svoje postrehy spája do diptychov. Pritom každá fotografia má hodnotu a význam aj sama.

Fotografá zaujíma sociálna a náboženská tematika, slovenský vidiek, bývanie, príroda, zvieratá, kultúra, rôzne symboly a objekty v širších časových a iných súvislostiach.

Dokumentujú to diptychy recepčia pri bohatom stole a malý Róm

sajúci prsník matky, pochodujúci vojaci a kľáčiaci kňazi v rúchach, ľudia obdivujúci lietadlo a drevenicu, skupina policajtov a skupina vodičiarov, bojovník so vztýčenou vlajkou na Slavíne a ukrižovaný Ježiš, rozkvitnutý strom v prírode a rozsvietený vianočný stromček v domácnosti, nástenná maľba svätcov a prázdny billboard pri ceste, či hromada kapustných hláv na záhrade a guľ do kanóna v hradnej expozícii.

Pavol Erdziak

Roľnícke noviny, 14.3.2008

Ad: Politici v tieni cirkvi (11. 3.)

Analýza Kataríny Mallok k vstupu cirkvi do predvolebného boja v Španielsku a Nemecku je zaujímavá. Mám však niekoľko výhrad.

1. Tvrdenie, že nikomu neprekáža, ak cirkev verejne odmietne napríklad homosexuálne páry, nie je pravdivé. Slovenská spoločnosť nie je jednoliata. Stále prežíva názor, že všetky aktivity cirkvi by sa mali odohrávať v súkromí kostolov. Reakciou časti verejnosti na verejne vyjadrené názory cirkvi k morálnym problémom nie je vecná diskusia, ale podráždená úvaha nad legitimitou takéhoto konania.

2. Konštatovanie, že cirkev nemôže „rovnaké pozície vnucovať aj politikom, ktorí nesú zodpovednosť i za život homosexuála“, vyvoláva dojem, akoby vlastnila nástroje, ktorými vie politikov proti ich vôli donútiť podriaďiť sa. Opak je pravdou. Jej názory sú vždy len v rovine morálneho apelu. Je prirodzené, že od politikov, ktorí sa verejne hlásia ku katolíckej cirkvi, očakávame, že aj vo verejnom priestore budú konať v súlade s touto vierou. Avšak je na svedomí každého verejného činiteľa, či sa s pohľadom cirkvi stotožní. O vnucovaní postojov politikom tak nemôže byť ani reči.

3. Odmietam tvrdenie, že vstup cirkvi do predvolebného zápasu v podobe preferovania kresťanských hodnôt by bol „narušením rovnováhy medzi cirkvou a politickými aktérmi“. Ak sa priznáva cirkvi právo vyjadriť sa, netreba sa čudovať, že podporuje také politické sily, ktoré si jej priority osvoja. Za normálnych

okolností cirkiev nevstupuje do predvolebného zápasu s úmyslom verejne podporiť konkrétny politický subjekt. Uchýľuje sa k tomu len za závažných okolností. Skôr hovorí o princípoch, podľa ktorých má veriaci vyberať. Ak sa presadzovanie kresťanských hodnôt vo verejnom živote považuje za narušenie rovnováhy s politickými aktérmi, z toho logicky vyplýva, žeby bolo najlepšie, keby cirkiev v mene jej zachovania mlčala. Autorka nepochybuje o legitímnom práve cirkvi vyjadriť sa. Zároveň vstup do politického priestoru nazýva „stratou rovnováhy“. Vzniká podozrenie, že takáto teória stojí viac na osobnej zaujatosti a nesúhlase s názormi cirkvi, ako na vecných argumentoch.

4. Kritika straníckej politiky nie je vždy stratou neutrality. Cirkev ju stráca až vtedy, keď sa verejne hlási ku konkrétnej politickej strane. A ani táto strata neznamena automaticky, žeby sa cirkev spreneverila svojmu poslaniu. Za istých okolností je priam nevyhnutné, aby sa jej vzdala. Je vábivé obviňovať cirkiev zo zaujatosti. Ide jej len o jedno. Presvedčiť ľudí, aby stotožnením sa s istými kultúrnymi, rodinnými a mravnými hodnotami diskvalifikovali politikov, ktorí ich rozvracajú.

Zapaterovo víťazstvo v Španielsku je tesné. Môžeme síce hovoriť o „vytyčovaní hraníc“, vo verejnosti však zdáleka vyhrané nemá. S postojmi cirkvi nemusíme súhlasiť. Zostáva však silným hráčom, ktorého všetci politici jednoducho musia brať na vedomie.

Anton Ziolkovský, SME, 14.3.2008

Hriešnici

Katolícka cirkev sa tvrdo postavila proti ľuďom, ktorí majú radi luxus a označila ich za hriešnikov. Členovia vlády, poslanci, prezident, šéfovia veľkých korporácií i menších podnikov, ale aj obyčajní ľudia, ktorí idú raz za život na luxusnú dovolenku a sú príslušníkmi tejto cirkvi, zneisteli.

Páchajú totiž smrteľný hriech. A z neho sa treba nielen vyspovedať, ale sa zaň aj kajať. Ako často, keďže niektorí z nich denne chodia na luxusných autách, to cirkev nepovedala.

Nepovedala ani, či z katolíckych kostolov zmiznú zlaté a iné luxusné veci a či premenia paláce diecéz či luxusné fary na sociálne útulky a farári i biskupi už budú bývať v panelákoch a jazdiť len na ojazdených Fábíach.

To sa zrejme dozvieme v niektorom pastierskom liste, aby radoví veriaci vedeli, že ich dušpastieri to myslia s novými hriechmi vážne a idú im vzorom.

**Štefan Mesároš
Plus jeden deň, 13.3.2008**

Diskriminácia menších

O niektorých problémoch, ktoré spomína americká správa o dodržiavaní ľudských práv v roku 2007 na Slovensku, môže dnešná vládna zostava povedať, že ich nevytvorila, ale iba zdedila. Nemôže to však povedať o všetkých, lebo prinajmenšom jeden problém, ktorý zdedila, minulý rok ešte zhoršila.

Správa amerického ministerstva zahraničných vecí hovorí, že hoci tu ústava a zákony zaručujú slobodu náboženskej viery, registrácia cirkvi a náboženských spoločností je upravená tak, že diskriminuje menšie náboženské skupiny. Minulý rok v marci Národná rada novelizovala zákon o slobode náboženskej viery, lebo vraj platná úprava už nedokáže zabrániť zneužívaniu statusu a výhod, ktoré majú registrované cirkvi. Preto zákonodarcovia „sprisnili“ podmienky ich registrácie, ale až tak, že si aj v USA všimli ich diskriminačné účinky. Toto konštatovanie nie je na Slovensku žiadnou novinkou, lebo Generálna prokuratúra už podala návrh na Ústavný súd, aby vydal nález, že štyri ustanovenia zákona o slobode náboženskej viery nie sú v súlade s našou ústavou ani s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Minulý rok v marci prítvrdený zákon podľa generálneho prokurátora „vytvára priestor na obmedzenie slobody náboženského vyznania, práva združovať sa a práva na súkromie“. Dobroslav Trnka v odôvodnení uvádza presvedčivé argumenty na to, aby sa Ústavný súd s jeho konštatovaním stotožnil a vydal nález, ktorý zákonodarcom oznámi, že nesmú obmedzovať základné práva občanov len preto, lebo väčšina z nich si myslí, že niektoré cirkvi a náboženské spoločnosti by zaregistrované byť nemali. „Štát vo vzťahu k základným ľudským a občianskym právam nie je ich tvorcom, ale ich garantom,“ napísal prokurátor Trnka. Americká správa nás z dostatočného odstupeu upozornila, v čom ich štát negarantuje dostatočne.

**Marián Leško
SME, 13.3.2008**

Tisových stúpcov už nezaujímajú testy DNA

BRATISLAVA (jc) - Čoskoro uplynie rok odvtedy, čo stúpenci Jozefa Tisa požiadali o preskúmanie jeho telesných ostatkov. Testy DNA mali vyvrátiť pochybnosti o tom, či prezidenta vojnového slovenského štátu skutočne pochovali na Martinskom cintoríne v Bratislave. Nájdené kosti medzitým opäť uložili do jeho údajného hrobu, výsledky testov však stále nie sú známe.

„Médiá budeme informovať, len čo dostaneme výsledky analýzy,“ uviedol v máji minulého roku Stanislav Májek zo Spoločnosti Andreja Hlinku. „Zatiaľ neviem nič, zrejme to nie je také jednoduché,“ povedal včera. Potom naznačil, že odborníkom ešte chýba stopercentná istota, on sám však nemá nijaké pochybnosti. „Keby záležalo iba na mne, žiadne testy nepotrebujem, lebo všetko je nad slnko jasnejšie aj bez nich,“ dodal Májek. Za dôkazy o tom, že v hrobe pred vyše 60 rokmi naozaj pochovali telo popraveného Tisa, považuje predmety nájdené pri vlnnejšej exhumácii.

Po otvorení hrobu sa v zemi našiel kňazský kolárik, kožené puzdro s okuliarmi, ruženec a ďalšie predmety. Na základe toho vyjadril presvedčenie, že „na 99,9 percenta“ tam pochovali Tisa aj Stanislav Pánis zo Spoločnosti Jozefa Tisa, ktorá platí poplatky za hrobové miesto. Na okraj meškajúcich výsledkov testu DNA Pánis ešte vlni tvrdil, že sa „hľadá čo najviac predmetov, ktoré doktor Tiso používal, aby sa porovnali so vzorkami“. Včera už hovoril o údajných problémoch s odberom biologickej vzorky od pozostalých. Ani Pánis však nepovažuje testy DNA za relevantné a dnes sa jeho ľudia zúčastnia na akcii k výročiu vzniku prvej Slovenskej republiky. Uskutoční sa, ako už tradične, na Martinskom cintoríne pri Tisovom hrobe.

Nitriansky diecézny biskup Viliam Judák, ktorý sa zúčastnil na vlnnejšej exhumácii, potvrdil síce kňazské atribúty nájdeného tela, zároveň však zdôraznil, že na zistenie jeho totožnosti sú potrebné ešte testy DNA. Podľa

niektorých dobových svedectiev bol Tiso po poprave najprv pochovaný do zeme. Štátna bezpečnosť neskôr jeho telesné ostatky vykopala a dala tajne spopolniť v brnianskom krematóriu.

Na Slovensku testovanie DNA vykonávajú len dve pracoviská Kriministický a expertízny ústav Policajného zboru a súkromná firma DNAtest. „V zásade prijímame aj objednávky od súkromných osôb, v tomto prípade nás však o to nikto nepožiadala,“ informoval vlni riaditeľ ústavu Ondrej Laciak. Aj konateľ súkromnej firmy Zdenko Červenák poprel, že by sa spomínané spoločnosti obrátili na ňu. Zároveň však dodal, že test biologickej príbuznosti dokážu uskutočniť aj za päť dní, ak sa nájde vhodný príbuzný a „objedávka má priority“.

PRAVDA, 14.3.2008

Pápež Benedikt XVI. bude celebrovať omšu na bejzbalovom štadióne

Pápež Benedikt XVI. bude v apríli celebrovať omšu na úplne novom bejzbalovom štadióne vo Washingtone, na ktorej sa predpokladá účasť 45 000 veriacich, uviedol vo štvrtok washingtonský arcibiskup Donald Wuerl. **Ján Felix, Šport, 14.3.2008**

Kňaza odsúdili na doživotie

ARUŠA. Medzinárodný súd v tanzánskej Aruši odsúdil katolíckeho kňaza Athanasa Serombu za účasť na genocíde v Rwande na doživotie. Seromba nariadil v roku 1994 rwandským ozbrojencom podpáliť kostol, v ktorom sa ukrývalo 1500 ľudí. Súd poslal kňaza do väzenia na 15 rokov ešte v roku 2006, po odvolaní mu trest ešte sprísnil. **(čtk), SME, 14.3.2008**

Všetci naši zločinci

Editorial - 14. marca sa narodil Albert Einstein i Dominik Tataraka. Prečo namiesto geniálnemu fyzikovi či skvelému slovenskému spisovateľovi venujeme víkendovú prílohu „narodeninám“ štátu, ktorý existoval len z vôle Adolfa Hitlera, poslal na smrť desaťtisíce svojich občanov a zapojil sa do najstrašnejšej vojny v dejinách ľudstva na tej nesprávnej strane?

Odpoveď je viac. Určite to nerobíme z pocitu pátosu či nostalgie za obdobím prezidenta Jozefa Tisa, za ktorého sa, podľa arcibiskupa Jána Sokola, mali všetci na Slovensku dobre a nikomu nič nechýbalo. Vieme totiž, že to nie je pravda. Na rozdiel od presvedčenia bývalých gardistov či arizátorov, ako aj ich nástrojných nasledovníkov. Pre niektorých z nich je vojnová Slovenská republika natoľko dôležitým koníčkom, že sú schopní vykopať z hrobu milovaného vodcu Tisa a dať jeho pozostatky na analýzu DNA. Aby sa údajne uistili, že v hrobe leží naozaj kňaz, ktorý sa stal prezidentom.

Pustili sme sa do skúmania celej absurdnej tragikomédie okolo

preverovania pozostatkov z Tisovho hrobu na Martinskom cintoríne v Bratislave. Pokúsili sme sa odhaliť, odkiaľ sa v niektorých ľudoch berie takmer až posadnutosť prvým slovenským štátom.

Tiso bol odsúdený na smrť ako vojnový zločinec, ale nebol sám. Zločiny proti ľudskosti páchali rovnako niektorí dôstojníci regulárnej slovenskej armády, gardisti, policajti, ale aj partizáni. Prinášame portréty niektorých slovenských vojnových zločincov, pretože sme presvedčení, že pravde sa treba pozrieť do očí.

Holokaust bol zločinom a každá vina si zaslúži trest. Pred nekompromisným lovcom nacistov Efraimom Zuroffom si nemôže byť žiaden nepotrebaný nacistický zločinec istý. V exkluzívnom rozhovore sa dozvieme aj pravdu o nás samých.

A možno to všetko bude aj dostatočným varovaním pre tých, ktorí by chceli, aby sa zabudlo a zostal iba zidealizovaný obraz našej vojnovnej histórie.

Roman Moravčík, HN, 14.3.2008